

WABCG'DEN HABERLER

BAŞYAZI

İnovasyon, WABCG içerisinde her zaman desteklenen bir kelime olmuştur. Geçen Kasım ayında Londra toplantımızın sonunda hepimiz tarafından imzalanan Nihai Beyanımızın anahtar kelimesinin bile bu kelime olduğunu aklımda tutuyorum.

İçerisinde bulunduğumuz sıkıntılı zamanlarda, bu yaz mükemmel bir inovasyon örneğinin verildiğini öğrendiğim için gerçekten mutlu olduğumu ifade ediyorum.

Bahsetmiş olduğum inovasyon ticaretteki sözleşmeye dayalı ilişkilerle ilgilidir. Avustralyalı meslektaşlarımız şeker kamışı fiyatlarını önceden belirleyebilseler de bunu şeker pancarında uzun zamandır görmemiştik. Son toplantımızın bütün bir oturumunu bu konuya ayırmıştık ve şimdi gerçeğe dönüştüğünü görüyoruz: Bir sonraki kampanyadan itibaren İngiliz meslektaşlarımız kendi pancar fiyatlarını sabitlemek için şeker vadeli işlemlerini kullanabilecekler. Bu konuda daha fazlasını öğrenmek için sabırsızlanıyorum, ancak NFU'dan değerli meslektaşlarımı şimdiden tebrik ediyorum!

Hazır yenilikten bahsetmişken, etanolla ilgili tek bir söz söylemeden bu başyazıyı bitirmek istemiyorum. Dünyanın hemen hemen her yerinde, bu kriz sırasında hepimiz biyoetanolün sadece çevre dostu bir araç yakıtı olmadığını, aynı zamanda Covid'in yayılmasını önlemede en iyi arkadaşlarımızdan biri olduğunu fark ettik!

Ve evet, gelecek yıllarda bizim ürünlerimiz nerelerde daha kullanılabilir? Hiç şüphesiz, inovasyon bizim işlerimizin anahtar kelimesidir!

Eduardo Romão
WABCG Başkanı

AĞUSTOS-EYLÜL 2020

GÜNEY AFRİKA'DAN HABERLER

"Hayatta kalan türler, en güçlü veya en zeki olanlar değil, değişime en iyi ayak uyduranlardır". Charles Darwin'e atfedilen bu sözler, SA Canegrowers'ın 1927'de kurulmasından bu yana kadar geçen süreçte bugün hiç olmadığı kadar daha anlamlıdır.

Hem kapsam hem de süre bakımından benzeri görülmemiş bir küresel ve ulusal durgunluğun ortasında, Güney Afrikalı şeker kamışı yetiştiricileri, çalışanların, işçilerin ve çevredeki toplulukların sağlığını ve refahını korurken, temel gıda üreticileri olarak sorumluluklarını yerine getirmede son derece kararlı davranmışlardır.

Covid-19 salgını, şeker kamışı yetiştiricileri için bir dizi zorluk ve risk daha ortaya çıkartarak, son sezonlarda art arda gelen sorunların birleşimine katkıda bulunan ve yetiştiricilere bir dizi ezici darbe indiren "mükemmel bir fırtına" senaryosuna sahiptir.

Sonuç olarak, Güney Afrika şeker kamışı sanayisinin, 65 bin çiftlik çalışanın, 21 bin küçük ölçekli siyahi üreticinin, sektörle bir şekilde bağlantılı 350 bin istihdamın ve bir milyondan fazla insanın geleceği tehdit altındadır.

Mükemmel fırtınanın toplanması

Son yıllarda yaşanan sürekli kuraklıklar ve özellikle KwaZulu-Natal bölgesindeki tarihi kuraklık seviyesi sebebiyle binlerce küçük ölçekli ve ticari üreticinin tarımsal faaliyetleri felce uğramıştır. Bu üreticiler 2018 yılında düzenli ve yeterli bir şekilde RV ücreti alamamaktadır (Not: RV ücreti, şeker kamışından elde edilen şeker ekstratı için çiftçilere ödenen para).

Covid-19'un olumsuz ekonomik etkileri ve sokağa çıkma kısıtlamaları kırsal alanlarda tahmin edilemeyecek seviyede suç, hırsızlığa ve protestolara sebep olmuştur. Bu durum çiftçilerin ve yerel toplumların moralini son derece derinden etkilemektedir.

Son sezonlarda hem derin sulardan hem de Güney Afrika Gümrük Birliği (SACU) kaynaklarından rekor seviyelerde ucuz şeker ülkeye giriş yaptı ve bu şekerler Güney Afrika'da yetiştirilen ve işlenen şekere olan talebin yerini aldı. 2020/2021 sezonunda Eswatini'nin tek başına yaklaşık 715 bin ton şeker üretmesi bekleniyor, bunun çoğu Güney Afrika pazarına SACU'daki serbest ticaret anlaşmaları uyarınca herhangi bir ithalat tarifesiyle muaf olacak şekilde giriş yapacaktır. Bu gibi ithalatlar, yurtiçi üretim fazlasının önemli bir kayıpla "dampingly" olarak dünya pazarına ihraç edilmesine yol açmakta ve bu da yetiştiricileri, üretim maliyetinden daha düşük aşınmış gelirle baş başa bırakmaktadır.

Sağlık Geliştirme Vergisi (HPL) ya da diğer adıyla Şeker Vergisi, uygulanmaya başlanmasından bu yana şeker endüstrisine yaklaşık olarak 3 milyar dolara mal olmuştur. Ulusal Hazine, neyse ki önümüzdeki üç yıl için şeker vergisini artırmama kararı aldı ve bu da sektöre bir umut ışığı vermiştir. SA Canegrowers, verginin etkisini belirlemek ve açıklığa kavuşturmak için tam ve güvenilir bir sosyo-ekonomik etki değerlendirmesi yapılana kadar vergide bir moratoryum için hükümete lobi yapmaya devam edecektir.

Yetiştiricilerin ve özellikle küçük ölçekli yetiştiricilerin çok az kontrol sahibi olduğu veya hiç kontrol edemediği tarımsal girdi maliyetlerindeki amansız yükseliş de sektör üzerindeki baskılara katkıda bulunmaktadır.

2018'deki şeker sanayisi krizinin zirvesinde, SA Canegrowers, halka ve kilit karar vericilere ulaşmak için koordineli bir medya ve paydaş katılım planı aracılığıyla şeker sanayisinin karşılaştığı zorlukları vurgulama kararı almıştır. Kampanyanın başarısıyla, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin 6. hükümetinde Ticaret ve Sanayi Bakanı olarak atanan Bakan Ebrahim Patel, Şeker Sanayisi Ana Planı geliştirmesine katkı sağlamıştır.

Şeker Kamışı Değer-Zinciri Ana Planı

SA Canegrowers, "şeker kamışı değer zinciri ana planının" geliştirilmesinde tutarlı ve oldukça yapıcı bir katılımcı olmuştur. Şeker sanayisi paydaşları, hükümet ve sosyal ortaklar arasındaki ilişkiler Ana

Planın birinci aşamasının geliştirilmesiyle sonuçlanmıştır. Bu aşama üç yıl sürecek ve yönetilemeyen bir düşüşü önlemek için sektörü istikrara kavuşturmaya odaklanacaktır. Hükümet, şeker sanayisi, üreticiler, perakendeciler ve işçi sendikalarının kısa vadeli yedi tane eylem taahhüdü olacaktır. Bu taahhütler:

- 1) İmalatçıların ürün yelpazelerinde yerel olarak yetiştirilen ve üretilen şekere öncelik vermelerini taahhüt ederek yerel piyasada talebin artırılması
- 2) Sanayi fiyatı kısıtlaması
- 3) İthalat korumasının iyileştirilmesi
- 4) Küçük ölçekli yetiştiriciler için farklı bir fiyatlandırma sisteminin geliştirilmesi
- 5) Sanayinin tüm sektörlerinde dönüşüm
- 6) Üretim çeşitlendirme desteği
- 7) Sanayinin potansiyel yeniden yapılanması.

2020/21 Sezonu

2020/21 (Nisan-Mart) sezonu mahsul boyutu, kamış verimi ve şeker üretimi açısından bir önceki sezona çok benzemekte ve 19,3 milyon ton şeker kamışı üretimi ve 2,18 milyon ton şeker üretimi beklenmektedir. Ancak, mali baskılar nedeniyle ülkedeki 14 şeker fabrikasından 2'sinin geçici olarak kapanmasıyla birlikte, bu sezon toplam şeker kamışının işlenmesi konusunda kapasite aşım riski bulunmaktadır. Kış sezonu son dönemlere göre daha ılıman ve daha kurak geçmiştir. Bu durum, bazı bölgelerde kamış kalitesine yardımcı olmuş, ancak şiddetli don olayından dolayı geniş bir alan da olumsuz bir şekilde etkilenmiştir.

Ayrıca, belirtmeye de geçecek bir husus da şudur ki Güney Afrika, Covid-19 pozitif vakası bakımından dünyada ilk 10 içerisinde yer almaktayken, şeker sanayisinin faaliyetleri bu durumdan minimum düzeyde etkilenmiştir. Ayrıca, sezonun ilk çeyreğinde yerel şeker satışları, ülkede sıkı sokağa çıkma yasaklarının olduğu bir dönemde şaşırtıcı bir şekilde ortalamasının üzerinde olmuştur. Doğrudan şeker pazarı satışları artarken, endüstriyel satışlar sabit kalmıştır. Bu durum, daha fazla ev içi şeker tüketimine, daha düşük şeker ithalatına ve Güney Afrika şeker sanayisi Ana Planı süreçlerinin olumlu etkisine bağlanabilir.

Rex Talmage
Yönetim Kurulu Başkanı
Güney Afrika Şeker Kamışı Üreticileri Birliği

ABD'DEN HABERLER

2020 yılı şeker pancarı tohumları, 2019 yılındaki yağışlı geçen sonbahara ve doymuş toprak koşullarına bağlı olarak özellikle Red River Valley'in orta bölgelerinde normalden biraz daha geç toprağa atılmıştır. Şirket, maksimum 394.000 dönüme denk gelen stok dönümünün yüzde 74-79'u için ekim toleransı hesaplamaktadır (Not: 394.000 dönüm = 160.000 ha).

İlk pancar 22 Nisan'da ekildi. Bununla birlikte, ekim işlemlerinin ilerlemesi nisan ayının geri kalanında ve mayıs başlarında sıcaklıklar ve zaten ıslak alan toprağın üzerine tekrar gelen yağışlar sebebiyle ortalamanın altında yavaş gerçekleşmiştir. 7 Mayıs'ta şekerpancarı ekim sürecinin yüzde 20'si tamamlanmıştır. Şirketin ortalama ekim tarihinin 5 Mayıs olduğu ve bu yıl ortalamadan daha geç ekim tarihi nedeniyle istenenden daha küçük bir ürün boyutu potansiyeli elde edileceğinden, şirket Spring TAP (Hedeflenen Dönüm Programı) aracılığıyla 15.000 dönümlük (~6.000 hektar) ek bir alanın daha ekilmesini onaylamıştır.

Genel olarak, ekim işlemlerinin ilerlemesi, önceki sonbahardaki tarla doyumluğu seviyesini takip etmiştir. Güney ve kuzey vadilerinde en kurak ve en erken ekimler görülmüştür. Moorhead ve Drayton bölgelerinde ekim işlemleri daha erken yapılırken, Crookston, East Grand Forks ve Hillsboro bölgelerinin dönümlerinin çoğunu mayıs ortasından mayıs sonuna kadar ekilmiştir. 11 Mayıs'ta yüzde 30 ekiliyken, 18 Mayıs'ta yüzde 62'ye ulaşılmış ve 26 Mayıs'ta ekimin yüzde 97'si tamamlanmıştır. 2020 yılı için şekerpancarı ortalama ekim günü ise 13 Mayıs olarak hesaplanmıştır. Karşılaştırma yapılırsa, 2019'un ortalama ekim günü 10 Mayıs tarihidir. 2019'da tarlalarda çok iyi bir ürün olduğunu bilen Tarım Dairesi, 2020 şeker pancarı ürün potansiyeli konusunda da iyimserdir.

2020 yılı şekerpancarı görünümü

Temmuz ayının son haftasında 2020 şeker pancarı bitkisinin ilk verim örnekleri alınmış ve işlenmiştir. İkinci verim örnekleri ise Ağustos ayının ilk haftasında alınmıştır. Örneklem sonuçları kullanılarak, verim modeli büyüme eğrisi, tonajın ortalama 28,3 ton/dönüm (~64 ton/hektar) olacağını tahmin etmektedir. Bu noktada tahmini hasat edilebilir dönüm 404.000 hektardır (~164.000 hektar) ve bu da hasat edilen 11.4 milyon tona denk gelmektedir (~10,4 Mmt).

Tarım uzmanları, numune sonuçlarına dayanarak, ton başına verim tahminini 1 Temmuz'un ilk tahmini olan 28,7'den 28,4'e düşürmüştür.

İşçi Bayramından üç ürün örneği daha seçilecektir. Örneklem sonuçlarına ve tahminlere göre, ön hasadın (pre-pile: Amerika'da normal hasat sezonu başlamadan önce fabrikanın işleme girmesi için yapılan ön hasat)

18 Ağustos'ta başlayacağı belirlenmiştir. Tarım Ekibi hasada hazırlanmakla meşgul

durumda. Bazı bölgelerdeki aşırı sulu koşullar nedeniyle, kök çürüklüğü değerlendirmesinin yapılması için birkaç talep olmuştur. Tarım Ekibi ayrıca, yetiştirme alanlarında tohuma kalkmış pancar olmadığını, aşırı dikim yapılan alanların düzenlendiğini, kaybedilen alanların ölçüldüğünü ve yetiştiricilere Hauler Kimlik kartlarının teslim edildiğini doğrulamakla meşguldürler.

Bir kez daha Kızıl Nehir Vadisi'nde çok zorlu bir yetiştirme dönemi yaşanmıştır. Yağış miktarları geniş bir yelpazeye sahiptir. Bazı bölgeler bu yıl 20 inçten fazla yağış almıştır (~500 mm).

Bir başka endişe ise dirençli yabancı ot sorunları olmuştur. Su Keneviri (Water Hemp) ve Kanaryaotu (Ragweed), şekerpancarı yetiştirme alanlarının çoğunda sorun haline gelmektedir. Çiftçiler, bu yabancı otlarla savaşmak için diğer bazı kimyasalları Glyphosate ile karıştırmak zorunda kalmaktadır.

Daha önce de belirtildiği gibi, hasat öncesi kampanyası 18 Ağustos'ta başlayacak ve ana hasat ise 1 Ekim'de başlayacaktır. Londra'da bulduğumuzda, bu seneki hikaye için iyi bir sonuca sahip olacağımı umuyorum!

David Thompson

Red River Valley Şekerpancarı Yetiştiricileri Birliği (ABD)

TÜRKİYE'DEN HABERLER

Türkiye'deki şeker pancarı tarımının bu seneki görünümünü özetlemeden önce şeker pancarının ülke tarımı için öneminden bahsetmek istiyoruz. Ülkemizdeki ilk şeker fabrikası 1926 yılında açılmıştır ve bu tarih Türkiye Cumhuriyeti için modern tarımın başlangıcı sayılmaktadır. Şeker pancarı ve dolayısıyla şeker sektörü kanunla düzenlenmekte ve her yıl Cumhurbaşkanlığı tarafından açıklanan Kararlar ile fabrikaların şeker üretim kotaları ve pancar alımı taban fiyatları belirlenmektedir.

Giriş bölümünde verilen genel bilgilerin ardından Türkiye'deki şeker pancarı tarımının geçtiğimiz yılki ve bu seneki görünümünü başlıklar üzerinden kısaca resmedeceğiz.

2019/20 dönemi pancar alımı taban fiyatlarının bir önceki yıla göre %27,7 oranında arttığına açıklanması şeker pancarı üreticileri tarafından memnuniyetle karşılanmış ve bunun sonucunda ülkemizdeki şeker pancarı ekim alanında %6,67'lik bir artış yaşanmıştır. Ayrıca, 2019 yılında şeker pancarı ekim alanının artmasında Cercospora hastalığının yaygın olarak görüldüğü bazı bölgeler haricinde dörtlü münavebe yerine üçlü münavebe sistemine geçilmesinin etkisi olduğu da söylenebilir.

Şeker pancarı ekili alanın artış göstermesine rağmen şeker pancarı eken çiftçi sayısı 17.958 azalarak 88.279 olmuştur. Şeker pancarı eken çiftçi sayısının bir yılda %16,9 oranında azalmasının temel sebepleri: ülkemizdeki mekanizasyon faaliyetlerinin artması ve şeker pancarı tarımıyla uğraşan çiftçilerin bireysel olarak değil de aile olarak kayıt altına alınmaya başlanmasıdır.

2019/20 döneminde 310.080 hektarlık alandan 18 milyon ton pancar üretilmiş ve üretilen bu pancardan da 2.5 milyon ton şeker elde edilmiştir. Pancar şekeri üretimi için ülkemizdeki 33 şeker fabrikasının ortalama kampanya süresi ise 99 gün olarak hesaplanmıştır.

2020 yılı denilince pek çoğumuzun aklına ilk gelen şeyin Covid-19 pandemisi olduğunu inanmaktayız. Bu sebeple, öncelikli olarak Covid-19 ve Türkiye'deki şeker pancarı tarımı ilişkisini açıklamak istiyoruz. Dünyanın pek çok yerinden gelen olumsuz tabloların aksine, ülkemizde yürürlükte olan ilgili mevzuat ve sağlık sistemimizin vermiş olduğu güçlü mücadele sayesinde pandeminin şeker pancarı tarımına etkisi mümkün olduğunca minimize edilmiştir. Bu süreçte, başta iş gücü olmak üzere tarımsal girdi tedarikine erişimde sorun yaşanmamış ve ne tarlada ne de fabrikalarda üretimi aksatacak olumsuz gelişmeler meydana gelmemiştir.

Pandemi süreciyle birlikte dezenfektan ve kolonya talebinde yaşanan önemli artışların sonucunda etanol üretim tesisi bulunan, PANKOBİRLİK'e bağlı şeker pancarı fabrikalarının (Konya Şeker ve Amasya Şeker sırasıyla 80 milyon litre/yıl ve 10 milyon litre/yıl etil alkol üretimi yapmaktadır) önemi bir kez daha ülke gündemine gelmiş ve şekerpancarının ve yan ürünlerinin ülke ekonomisine olan katkıları ulusal medyada sıklıkla dile getirilmiştir. Bu gelişmeler, pancar çiftçisinin üretim motivasyonunu arttıran bir etki oluşturmuştur.

Şeker pancarı tarımı konusunda her sene geçerli olan temel gündemlerimiz; iklimsel gelişmeler ve hastalıklar şeklinde ifade edilebilir. Ülkemizde pancar ekiminin yapıldığı pek çok bölgede 2020/21 dönemindeki iklim şartlarının bir önceki yıla göre daha iyi gittiği, yağış-sıcaklık dengesinin pancar bitkisi için ideale yakın geliştiği, çiftçiler ve bölge kooperatifi yetkilileri tarafından ifade edilmiştir.

2019/20 sezonunda Karadrina (*Spodoptera exigua*) zararlısı sorunu yaşanırken, 2020/21 sezonunda ise Cercospora'nın (*Cercospora beticola*) daha yaygın görüldüğünü ifade edilebilir. Bu sene, Avrupa bölgesinde bulunan bazı ülkelerde yaygın olarak görüldüğü belirtilen Sarı Virüs hastalığına ülkemizde rastlanmadığı bilgisi de not edilebilir.

Geleceğe bakış

Şeker pancarı tarımının ve şeker üretiminin ülkemizce kabul edilen stratejik öneminin önümüzdeki yıllarda da devam edeceğine inanmaktayız. Ülkemizde kişi başı şeker tüketiminin son yıllarda artış göstererek AB ortalamasının üzerine çıkması, şeker pancarı yan ürünü olan melastan elde edilen biyoetanolün yeşil politikalar ile uyumlu olması, PANKOBİRLİK ve ilgili devlet idareleri tarafından verilen çiftçi eğitimleri sayesinde çiftçilerimizin su, gübre ve ilaç kullanımı konusunda daha bilinçli hareket etmeleri gibi olumlu gelişmeler gelecek adına iyi bir tablo çizmemizi sağlamaktadır.

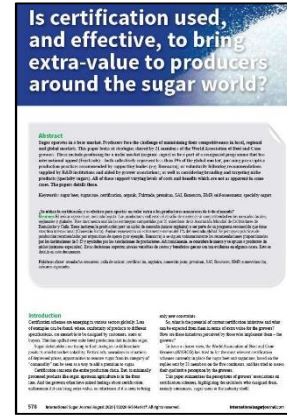
Kriz dönemleri birlik olmanın, kooperatiflerin ve tarımın ön plana çıktığı dönemlerdir. WABCG paydaşları olarak bu krizi de birlikte durarak ve tüm zorluklara rağmen üretime devam ederek aşabileceğimize dair inancımızla yazıyı sonlandırıyoruz.

RECEP KONUK
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
PANKOBİRLİK

WABCG tarafından hazırlanan
son çalışma yayınlandı!

**KULLANILAN SERTİFİKASYON
ŞEKER DÜNYASINDAKİ
ÜRETİCİLERE EKSTRA DEĞER
KATMAK İÇİN ETKİLİ MİDİR?**

Uluslararası Şeker Dergisi
Ağustos 2020

Aşağıda bulunan linke tıklayınız:
<https://internationalsugarjournal.com/paper/is-certification-used-and-effective-to-bring-extra-value-to-producers-around-the-sugar-world/>